

Begrundelse

I nogle overenskomster på arbejdsmarkedet findes der stadig en bestemmelse om eksklusiv-aftaler, som strider mod artikel 5 i Europarådets såkaldte sociale charter. Danmark har tiltrådt det sociale charter. Tilsvarende gælder den europæiske menneskerettighedskonvention (artikel 11), der beskytter arbejdstagere mod tvunget medlemskab af en faglig organisation. Arbejdsmarkedets parter har i langt de fleste tilfælde ved overenskomstforhandlingerne fjernet eksklusivaftalen, eller også har bestemmelsen aldrig været i overenskomsten med den begrundelse, at bestemmelsen ikke mere er tidssvarende og dermed overflødig.

Svar (20/2 97)

Statsministeren (Poul Nyrup Rasmussen):

Fra den borgerlige oppositions side føres der i disse måneder en kampagne mod de såkaldte eksklusivaftaler her i Folketinget. Der fremsættes beslutningsforslag, der stilles stribevis af spørgsmål o.s.v. Kampagnen ledsages hver gang med påstande om, at sådanne aftaler strider mod Danmarks internationale forpligtelser. Det er ikke rigtigt, og disse påstande bliver ikke rigtigere af at blive gentaget. Jeg vil selvfølgelig også gerne gentage, hvorfor det ikke er rigtigt:

Overtrædelser af den europæiske menneskerettighedskonvention påkendes af Menneskerettighedsdomstolen. For snart 20 år siden afsagde domstolen en dom, der førte til gennemførelse af den danske foreningsfrihedslov. Ingen senere afgørelse fra domstolen har gjort det påkrævet at justere loven.

Overtrædelser af Europarådets socialpagt overvåges i et særligt overvågningsystem, der starter med den såkaldte ekspertkomite og ender i ministerrådet, som kan fremkomme med en henstilling, hvis de finder, der er anledning til kritik. Det er rigtigt, at ekspertkomiteen har stillet spørgsmål ved de danske eksklusivaftaler, men der er ikke i ministerrådet på noget tidspunkt vedtaget en henstilling til Danmark i den anledning.

Hertil kommer, at ILO, som snart et halvt århundrede har haft regler på området – regler som har dannet forbillede for senere regelsæt – udtrykkelig har fastslået, at spørgsmålet om eksklusivaftaler er noget, som medlemsstaterne selv kan regulere. I den forbindelse kan der

måske være grund til at gøre opmærksom på, at ILO vel må karakteriseres som den mest sagkyndige internationale organisation lige netop i arbejdsmarkedsspørgsmål. Det skyldes bl.a., at både regeringer, lønmodtagere og arbejdsgivere er med til at træffe beslutningerne i ILO.

Vi kan altså roligt fortsætte med at give arbejdsmarkedets parter lov til at indgå disse aftaler. Og det er godt. For der plejer jo ved andre lejligheder at være meget bred enighed i Folketinget om den danske aftalemodel på arbejdsmarkedet, hvor parterne i videst muligt omfang uden indblanding fra lovgivningsmagten skal have lov til selv at aftale løn- og ansættelsesvilkår.

Svaret på spørgsmålet er derfor et nej.

Ad spm. nr. S 659

Fra erhvervsministeren er modtaget supplerende besvarelse af et af Kirsten Jacobsen stillet spørgsmål. Spørgsmålet, der sammen med det foreløbige svar er optaget i Folketingstidende 1996-97, forhandlingerne side 2993, lød således:

Til erhvervsministeren (27/11 96) af:

Kirsten Jacobsen (FP):

»Mener ministeren, at der er lovhjemmel for ejendomsmæglere til at opkræve et gebyr på f.eks. 1.200 kr. hos køber, såfremt køber af en bestemt ejendom ønsker at gøre brug af muligheden for selv at vælge realkreditinstitut i stedet for at acceptere det institut, den pågældende ejendomsmægler er tilknyttet?«

Supplerende svar (19/2 97)

Erhvervsministeren (Jan Trøjborg):

Tidligere erhvervsminister Mimi Jakobsen meddelte den 6. december 1996, at hun ville anmode Det Rådgivende Udvalg vedrørende Omsætning af Fast Ejendom om en udtalelse i sagen. Udvalget har nu svaret i skrivelse af 29. januar 1997, der vedlægges til orientering. (Ikke optrykt her).

Som det fremgår af svaret, er der enighed i udvalget om, at ejendomsformidleren ikke kan opkræve et særskilt gebyr hos køber før indgåelse af købsaftalen, når fremvisningen er et led i købers overvejelser om at vælge en anden